

Ženské ledviny jsou třikrát ohroženější opakovanými záněty močových cest

Tisková zpráva

Praha, 6. března 2018

Světový den ledvin 2018 upozorňuje na typicky ženská rizika ledvinového onemocnění. Specifikem závislým na pohlaví jsou především záněty močového měchýře, tzv. cystitidy, kterými ženy trpí mnohem častěji než muži. V roce 2016 například onemocnělo cystitidami podle údajů VZP takřka 400 tisíc pacientů, z toho 26 % mužů a téměř 74 % žen. Opakované cystitidy přitom mohou vést až k chronickému zánětu ledvin. V 10–15 % případů jsou tyto záněty dokonce zodpovědné za trvalé selhání ledvin a vedou k následné dialýze nebo transplantaci. „*Problematika ledvinových onemocnění by si u nás i ve světě zasloužila více pozornosti. Ohledně specifík chronických onemocnění ledvin u žen, ke kterým patří například lupusová nefritida, tu jde zejména o možnost a perspektivu těhotenství navzdory nemoci,*“ říká přednosta Kliniky nefrologie Všeobecné fakultní nemocnice v Praze a 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy prof. MUDr. Vladimír Tesař, DrSc., MBA.

NEJVYŠŠÍ VÝSKYT UROINFEKČÍ JE U ŽEN V REPRODUKČNÍM VĚKU A U GRAVIDNÍCH

V roce 2016 onemocnělo akutní nebo nespecifikovanou cystitidou dohromady 99.520 mužů a 285.216 žen z řad klientů VZP. Z celkového počtu 384.736 takto nemocných lidí připadá 25,86 % na muže a 74,14 % na ženy. Nejčastějšími původci těchto infekcí jsou přitom bakterie, z toho až v 75 % *Escherichia coli* vyskytující se běžně ve střevní mikroflóře. Onemocnění sužuje muže i ženy všech věkových kategorií. Ženy gravidní však v tomto ohledu vyžadují zvláštní pozornost. „*U těhotných žen jsou uroinfekce nejčastějším zánětem. Oproti zbylé populaci žen se u nich vyskytují dvakrát častěji. Pokud je gravidní žena pacientkou naší nefrologické poradny, vyšetřujeme ji preventivně třikrát častěji než obvykle. Kromě cystitidy bývají ženy v těhotenství postihovány také asymptomatickou bakterií, která bývá jednou z příčin předčasného porodu, nižší porodní hmotnosti, anémie nebo hypertenze matky,*“ ilustruje problematiku vedoucí lékařka Dialyzačního střediska Homolka B. Braun Avitum MUDr. Ivana Jordanov Bílková. Navíc je předepsání antibiotik těhotné ženě poměrně problematické, obzvláště v prvním trimestru. „*Nedostatečně informované o vlivu antibiotik bývají mnohdy i kojící ženy. Za určitých okolností může být použití antibiotik proti zánětům močových cest dokonce velmi žádoucí, ale pacientky nemají často dostatek informací. Zbytečně tak léčbu ne zahájí nebo raději přestanou kojit. Dá se to přitom řešit,*“ dodává MUDr. Jordanov Bílková.

MIMINKO LZE DONOSIT I S TRANSPLANTOVANOU LEDVINOU

Jana Bosáková je šťastnou matkou dnes již šestadvacetiletého syna – architekta, který je pro ni zázrakem již od jeho početí, nejistého těhotenství a velmi komplikovaného porodu. „Byla jsem tehdy 4 roky vdaná a 5 let po první transplantaci ledviny, která fungovala dobře. Cítila jsem se zdravá. Po dítěti jsem toužila ze všeho nejvíc. Přirozeně jsem otěhotněla a moc jsem se na své děťátko těšila,“ vzpomíná Jana. Bylo to v roce 1990 a kolem těhotenství transplantované pacientky byla ještě řada kardinálně důležitých otázek nezodpovězených. „Když jsem na kontrole v nefrologické ambulanci řekla, že jsem těhotná, způsobila jsem velký rozruch. Lékaři se začali

mezi sebou dohadovat, jaké účinky mohou mít na můj plod imunosupresiva, která jsem po transplantaci musela brát. Ta potlačovala můj přirozený imunitní systém. Oslovili tedy jednoho profesora biologie z genetického oddělení v Motole. A ten došel k závěru, že když užívám tyto léky, je to podobné, jako bych podstupovala chemoterapii. Že to dítě bude pravděpodobně postižené, že je to padesát na padesát. Maminka se mnou byla v genetické poradně. Obě jsme seděly se svěřenou hlavou a mlčely jsme,“ vzpomíná Jana na špatné zprávy, které ji zastihly hned na začátku těhotenství. Následovala řada podrobných vyšetření, která však ukazovala na velice dobrý vývoj plodu, a tak se to Jana rozhodla risknout. „V Motole měli už tenkrát lepší ultrazvuk, a tak jsem chodila na častá vyšetření. Děťátku tam kontrolovali ledviny, srdce, plíce a stavbu těla, zda nehrozí rozštěp páteře nebo úst. Vývoj odpovídal obvyklé časové ose a vše bylo v pořádku. Těhotenství pro mě bylo krásné – byla bych těhotná pořád,“ říká. Chlapeček se pak narodil zdravý. Porodník se ale ve změněných fyziologických poměrech maminky neorientoval dobře a ona pak u porodu mimo jiné ztratila mnoho krve. Na pár dní byli s miminkem odloučeni, ale pak nastala velká radost. „Syn mě držel celá ta léta nad vodou, když pak zase přišly těžké časy,“ dodává. Darovaná ledvina po 11 letech dosloužila a další štěp pak vydržel mnohem kratší dobu. Jana se musela znovu dialyzovat. Manželé se rozvedli a syn zůstal s ní. Babička pomáhala, ale Jana v této době potřebovala o to více vlastní stabilní příjem. „Invalidní důchod byl velmi nízký a bylo téměř nemožné si s tím někde přivydělat. S invalidním důchodem se na vás tehdy pohlíželo tak, jakože to asi nebudete mít ani v hlavě v pořádku. A tak jsem si při svém zdravotním omezení sháněla práci na celý úvazek. U českých zaměstnavatelů to bylo těžké, ale jeden německý mi dal šanci a přijal mě jako účetní,“ říká. Když se Jana ohlíží zpět, je navzdory všem trampotám životu vděčná. „Stálo to za to, to mé dnes dospělé miminko,“ směje se.

CHRONICKÉ ONEMOCNĚNÍ LEDVIN JE 8. NEJČASTĚJŠÍ PŘÍČINOU ÚMRTÍ U ŽEN

Světový den ledvin 2018 se zároveň solidarizuje se ženami ze zemí, kde je jim zdravotní péče oproti mužům fakticky hůře dostupná, a to jak v oblastech nefrologické péče, tak i v transplantační praxi. Chronické onemocnění ledvin postihuje na celém světě přibližně 195 milionů žen. V důsledku této nemoci umírá každoročně téměř 600 000 žen. Chronické onemocnění ledvin je tak celosvětově 8. nejčastější příčinou úmrtí u žen. Může se však rozvinout i u mužů, u kterých je předpoklad 12 %, oproti ženám, kde je 14 %. Dialýzou nebo transplantací je však léčeno méně žen než mužů. Světový den ledvin akcentuje každoročně minimálně jeden z aspektů, který se na rozvoji chronického ledvinového onemocnění podílí. Ve většině zemí se choroba týká více než desetiny populace. Rizikovou skupinou jsou například kuřáci nebo lidé obézní. U pacientů s diabetem a kardiovaskulárními chorobami se chronické onemocnění ledvin vyskytuje v 50 % a více případech. Také platí, že výskyt onemocnění se zvyšuje s přibývajícím věkem. U osob starších 60 let je podíl nemocných již 20 % a v 70 letech a více pak 35 %. Nicméně většina nemocných zjistí, že má vážně poškozené ledviny často velmi pozdě, nežřídka při jejich terminálním selhání. Nemocné ledviny totiž nevarují většinou předem bolestí. O to více je zde důležité všeobecné povědomí o problematice.

PREVENTIVNÍ VYŠETŘENÍ JE BEZBOLESTNÉ A TRVÁ 10 MINUT

Na Světový den ledvin 8.3.2018 se otevře všech 26 dialyzačních středisek a nefrologických ambulancí B. Braun Avitum od 8 do 15 hodin, kam mohou zájemci bez objednání přijít a nechat si vyšetřit ledviny zdarma. Seznam pracovišť je k dispozici na www.svetovydenledvin.cz. Vyšetření trvá zhruba 10 minut a lékaři mimo vzorku moči a kapičky krve s pacientem proberou rizikové faktory. „Užitečným nástrojem, který člověku napoví, zda by sám mohl či nemusel patřit do rizikové skupiny, je náš on-line test www.ledvinovakalkulacka.cz, kde je možné prevenci věnovat pár minut z pohodlí domova,“ říká ředitel sítě dialyzačních středisek B. Braun Avitum CZ/SK MUDr. Martin Kuncek. Za posledních 7 let bylo na Světový den ledvin vyšetřeno jen v ambulancích B. Braun Avitum v ČR okolo 16 tisíc lidí a zhruba 18 % z nich potřebovalo další vyšetření.

PREVENCE: NEKOUŘIT, HÝBAT SE, ZDRAVĚ JÍST A DODRŽOVAT PITNÝ REŽIM

Chronické ledvinové onemocnění patří mezi ta komplexní a je v přímém vztahu s civilizačními onemocněními jako je vysoký krevní tlak, cukrovka II. typu nebo ateroskleróza. Ty se na ledvinové nedostatečnosti významně podílejí nebo jsou její příčinou. Právě tyto nemoci jsou však dobře ovlivnitelné zdravou životosprávou. *„Ideálně tedy nekouřit, vyvarovat se nadváhy, mít trochu pohybu, kvalitně jíst a pít a dodržovat pitný režim, kdy voda je nejlepším nápojem“*, připomíná MUDr. Vladimír Vojanec, primář Dialyzačního střediska B. Braun Avitum Bulovka. Dále se doporučuje pít alkohol s rozumem, hlídat si ukazatele civilizačních onemocnění – tlak, cukr a cholesterol, nenadužívat léky a předcházet infekčním onemocněním. *„A pokud už nemoc nastane rozhodně ji nepřecházet,“* varuje MUDr. Vojanec. Světový den ledvin podporuje i olympionik a devítinásobný mistr České republiky v badmintonu Petr Koukal. Na tiskové konferenci v Praze se sám nechá vyšetřit a přivede i svou maminku. *„Zvyšování povědomí o skrytých rizicích zákeřných chorob se věnuji systematicky. Sám jsem se musel nečekaně uprostřed sportovní kariéry utkat s rakovinou. Nic netuše jsem jednoho dne odpoledne zašel na preventivní prohlídku, během níž mi diagnostikovali rakovinu varlat. A hned druhý den ráno mě operovali. Byl to pořádný náraz. O poškozených ledvinách lidé také často nic netuší, když je to nebolí. A najednou je pozdě. Je dobré jim to minimálně jednou ročně připomenout,“* říká olympionik a devítinásobný mistr České republiky v badmintonu Petr Koukal.

Více o B. Braun

Koncern B. Braun působí na celosvětovém trhu přes 175 let a dnes patří k největším výrobcům zdravotnických produktů na světě. Hlavní sídlo je v německém Melsungenu, pobočky má v 63 zemích světa. Skupinu B. Braun CZ/SK tvoří B. Braun Medical (dodavatel zdravotnických prostředků), B. Braun Avitum (provozovatel dialyzačních středisek 23 v ČR, 16 na Slovensku, odborných ambulancí a domovů pro seniory se zdravotním postižením) a Aesculap Akademie (mezinárodní vzdělávací instituce). Skupina B. Braun v České a Slovenské republice působí od roku 1993 a zaměstnává více než 800 lidí. Charitativní projekt B. Braun pro život podporuje vybrané neziskové organizace i jednotlivce. Patronem projektu je český paralympionik David Drahonínský.

Kontakt na Skupinu B. Braun CZ/SK

Tomáš Carba | mediální zástupce

Tel. +420- 602 315 015 | tomas.carba@jdc.cz